

Σε συνεργασία με:

Δίκτυο Παρέμβασης Γυναικών Κρήτης

Με την υποστήριξη:

Ιατρείο Πόνου, Αναισθησιολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Κρήτης

4 Μάρτη 2026

Δελτίο Τύπου

Μια ανοιχτή για το ευρύ κοινό εκδήλωση, αφιερωμένη στον πόνο και την ελπίδα, εις μνήμην της Κατερίνας Ορφανάκη, ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία και αθρόα προσέλευση την Τετάρτη 4 Μαρτίου 2026 στη Δημοτική Αίθουσα «Μ. Καρέλλης» (Ανδρόγεω).

Η εκδήλωση διοργανώθηκε από τον Σύλλογο Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π) του Πανεπιστημίου Κρήτης και τον Μορφωτικό Σύλλογο Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σε συνεργασία με το Δίκτυο Παρέμβασης Γυναικών Κρήτης και με την υποστήριξη του Ιατρείου Πόνου, και συντονίστηκε από την κ. Μαρία Δραμουντάνη, Αντιπρόεδρο του Συλλόγου ΕΤΕΠ.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν οι Πρόεδροι των Διοικητικών Συμβουλίων των φορέων: ο κ. Στάθης Εμμ. Δετοράκης για τον Μορφωτικό Σύλλογο Επιστημών Υγείας, η κ. Μαρία Τσαγκαράκη για τον Σύλλογο Ε.Τ.Ε.Π και η κ. Σέβω Μπιζιώτη για το Δίκτυο Παρέμβασης Γυναικών Κρήτης, ενώ χαιρετισμό απηύθυνε εκ μέρους της Ιατρικής Σχολής η Κοσμήτορας, καθηγήτρια κ. Ελένη Παπαδάκη.

Ο κ. Στάθης Δετοράκης και η κ. Μαρία Τσαγκαράκη αναφέρθηκαν στους στόχους της εκδήλωσης, που διοργανώθηκε, εις μνήμην της εκλιπούσης Κατερίνας Ορφανάκη, συνεργάτιδος και μέλους των Συλλόγων, αναφερόμενοι στην πολύτιμη προσφορά του Ιατρείου πόνου για την τοπική κοινωνία.

Η Κοσμήτορας της Ιατρικής Σχολής, κ. Ε. Παπαδάκη, με αφορμή το περιεχόμενο της εκδήλωσης, ανακοίνωσε την πρόσφατη (3/3/2026) ανακήρυξη/αναγνώριση της Ιατρικής Σχολής ως συνεργαζόμενο Κέντρο του Παγκόσμιου Οργανισμού σε θέματα ποιότητας στη φροντίδα και ανθρωποκεντρικών πολιτικών υγείας.

Κεντρικό θέμα της εκδήλωσης ήταν το Ιατρείο Πόνου, μονάδα της Αναισθησιολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής με έδρα το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, ως δομή εξειδικευμένη στην αντιμετώπιση διαφορετικών μορφών χρόνιου πόνου. Στόχος ήταν να μετουσιωθούν η απώλεια και η μνήμη σε ζωντανό μήνυμα ευαισθητοποίησης και αλληλεγγύης προς τους ασθενείς που ζουν κάτω από τη σκιά του χρόνιου πόνου, αλλά και προς τους ανθρώπους που στέκονται καθημερινά στο πλευρό τους.

Στο μήνυμά της η Διευθύντρια της Αναισθησιολογικής Κλινικής κ. Α. Παπαϊωάννου αναφέρθηκε στη διάσταση του χρόνιου πόνου όχι ως απλού ιατρικού συμπτώματος, αλλά ως μιας καθημερινής δοκιμασίας για τον άνθρωπο και την οικογένειά του. Τόνισε τις ελλείψεις σε υποδομές και τις πολιτικές αποφάσεις που παραλείπουν να εντάξουν τα Ιατρεία Πόνου στα οργανογράμματα των νοσοκομείων, αφήνοντας τη λειτουργία τους στη διακριτική ευχέρεια των εκάστοτε διοικήσεων. Λόγω της απουσίας ουσιαστικών πολιτικών πρωτοβουλιών, ελάχιστοι έχουν πρόσβαση στα Ιατρεία Πόνου και ακόμη λιγότεροι λαμβάνουν την ανακουφιστική φροντίδα που αξίζουν στο τέλος της ζωής τους.

Ο κ. Γ. Φραντζέσκος, Διευθυντής ΕΣΥ και υπεύθυνος του Ιατρείου Πόνου στο ΠΑΓΝΗ, ανέδειξε την ανακουφιστική φροντίδα ως μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που δεν στοχεύει στη «θεραπεία πάση θυσία», αλλά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, με ανακούφιση του πόνου και της σωματικής, ψυχολογικής, κοινωνικής και πνευματικής δυσφορίας του ασθενούς και της οικογένειας. Επισήμανε ότι ιδανικά η ανακουφιστική φροντίδα ξεκινά από τη στιγμή της διάγνωσης μιας απειλητικής για τη ζωή νόσου και συνοδεύει τον άνθρωπο παράλληλα με τις θεραπείες, όχι μόνο στο τέλος της ζωής, ενώ στην Ελλάδα η πρόσβαση παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη, με τη χώρα να καταγράφει μόλις 0,04 εξειδικευμένες υπηρεσίες ανά 100.000 κατοίκους, την τρίτη χαμηλότερη αναλογία στην Ευρώπη. Αυτό σημαίνει ότι η πλειονότητα των ασθενών, ιδιαίτερα εκτός μεγάλων αστικών κέντρων, δεν έχει στην πράξη πρόσβαση σε οργανωμένη ανακουφιστική φροντίδα και συστηματική ψυχοκοινωνική στήριξη, ενώ περίπου 3 στους 4 ασθενείς με καρκίνο αναφέρουν σημαντικές ανεκπλήρωτες ανάγκες υποστηρικτικής φροντίδας, κυρίως σε επίπεδο ενημέρωσης, πλοήγησης στο σύστημα υγείας και ψυχολογικής στήριξης.

Ο πόνος και το «υποφέρειν» αναδείχθηκαν ως πολυδιάστατες εμπειρίες που επηρεάζονται όχι μόνο από σωματικούς, αλλά και από ψυχολογικούς, κοινωνικούς και υπαρξιακούς παράγοντες. Για τον λόγο αυτό, η ολοκληρωμένη ανακουφιστική φροντίδα είναι κρίσιμη για την ουσιαστική στήριξη των ασθενών σε όλα τα στάδια της νόσου.

Ο Καθηγητής Βιοψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Γιώργος Παναγής εστίασε στη σύγχρονη επιστημονική προσέγγιση του πόνου ως σύνθετης και πολυπαραγοντικής εμπειρίας. Όπως εξήγησε, ο πόνος δεν αποτελεί μόνο αποτέλεσμα ενός σωματικού ερεθίσματος, αλλά διαμορφώνεται από την αλληλεπίδραση βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων, όπως η γενετική προδιάθεση, οι προηγούμενες εμπειρίες, η συναισθηματική κατάσταση και το κοινωνικό περιβάλλον. Η σύγχρονη νευροεπιστήμη έχει αναδείξει τον καθοριστικό ρόλο του εγκεφάλου στην επεξεργασία και ερμηνεία των σημάτων πόνου, γεγονός που εξηγεί γιατί το ίδιο ερέθισμα μπορεί να βιώνεται διαφορετικά από διαφορετικούς ανθρώπους, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη πιο ολοκληρωμένων και αποτελεσματικών προσεγγίσεων αντιμετώπισης του πόνου.

Η κ. Βίκυ Νύκταρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας της Ιατρικής Σχολής, τόνισε τη διάσταση του «υποφέρειν» που δεν ταυτίζεται μόνο με τον σωματικό πόνο, αλλά αναδύεται όταν η ασθένεια απειλεί την ταυτότητα και τη συνέχεια της προσωπικής ιστορίας του ανθρώπου. Ο τρόπος με τον οποίο το άτομο νοσηματοδοτεί την εμπειρία της ασθένειας επηρεάζει ουσιαστικά το πώς βιώνει τον πόνο, γι' αυτό και η ανακουφιστική φροντίδα δεν περιορίζεται στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων, αλλά στοχεύει στη στήριξη του ανθρώπου ώστε να διατηρεί νόημα, αξιοπρέπεια και ουσιαστικές σχέσεις κατά τη διάρκεια της ασθένειας. Στο πλαίσιο αυτό, υπογράμμισε την ανάγκη «εξανθρωπισμού» της ιατρικής, ώστε ο ασθενής να αντιμετωπίζεται ως πρόσωπο με ιστορία, σχέσεις και υπαρξιακές ανάγκες, και όχι απλώς ως ιατρική περίπτωση, ενώ εξέφρασε την πεποίθηση ότι η ανακουφιστική φροντίδα πρέπει να αποτελέσει δικαίωμα για όλους και όχι προνόμιο λίγων, με αντίστοιχη πολιτική βούληση, ανάπτυξη και χρηματοδότηση δομών και θεσμοθέτηση υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, υπό τον συντονισμό του κ. Στάθη Δετοράκη, εκδηλώθηκε έντονο ενδιαφέρον από το κοινό για τα ζητήματα που αναπύχθηκαν, αναδεικνύοντας τη μεγάλη ανάγκη ενημέρωσης γύρω από τον χρόνιο πόνο και την ανακουφιστική φροντίδα.

Ακολούθησαν συγκινητικές αφηγηματικές μαρτυρίες με τη συνεισφορά της κ. Πόπης Καβαλίνη και της κ. Νίκης Μπουραντά, ενώ την ήδη φορτισμένη ατμόσφαιρα πλαίσωσε με ιδιαίτερη ευαισθησία η ιατρός φωνιάτρος κ. Δεβόρα Κιαγιαδάκη σε μια εξαιρετική απόδοση ελληνικών τραγουδιών με τη συνοδεία του κ. νομικού- μουσικού κ. Απόστολου Ξυριτάκη στο πιάνο. Στην κατάμεστη αίθουσα της Ανδρόγεω «Μανώλης Καρέλλης» στάλθηκε ένα ισχυρό μήνυμα ελπίδας και αλληλεγγύης, με επίκεντρο το Ιατρείο Πόνου, αναδεικνύοντας παράλληλα ότι η πρόσβαση του πολίτη στα δημόσια συστήματα υγείας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και ότι κανένας δεν πρέπει να μένει μόνος και αβοήθητος σε αυτή την πορεία.

Τέλος, τονίστηκε ότι η ανακουφιστική φροντίδα οφείλει να αποτελεί μέρος της εκπαίδευσης των ιατρών, τόσο σε προπτυχιακό επίπεδο όσο και στο πλαίσιο των κλινικών ειδικοτήτων, και να εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό των συστημάτων υγείας που υπηρετούν τον άνθρωπο. Η φροντίδα δεν πρέπει να εξαντλείται στην παράταση της επιβίωσης, αλλά να διασφαλίζει αξιοπρέπεια και ποιότητα ζωής για τους ασθενείς και το οικείο περιβάλλον τους, μέχρι την τελευταία στιγμή.